

TALOUSARVIOALOITE 1109/2006 vp**Määrärahan osoittaminen Etelä-Pohjanmaan korkeakouluverkoston Epanetin toiminnan tukemiseen*****Eduskunnalle***

Etelä-Pohjanmaan tutkimusverkosto Epanet on Etelä-Pohjanmaalla toimiva suomalaisten korkeakoulujen yhteistyöverkosto. Se kehittää oloisamme uudentyyppistä tutkimuskulttuuria korkeakoulujen, tutkimuslaitosten ja yritysten yhteistyönä. Tutkimusalojen valinnoissa painotetaan kasvavien toimialojen soveltavaa tutkimusta ja tuotekehitystä Etelä-Pohjanmaalla. Erityisesti tuetaan kansallisesti uusia ja monitieteellisiä tutkimusaloja, jotka sijoittuvat informaatioteknologian ja maakunnan vahvojen toimialojen yhtymäkohtiin.

Tavoitteena on rakentaa maakuntaan soveltavan tutkimuksen yksiköiden verkosto. Sen avulla tehostetaan tutkimustyötä ja laajennetaan paikallista tutkimus- ja kehittäjäyhteisöä. Samalla on luotu uudenlainen yhteistyöverkosto suomalaisten korkeakoulujen välille. Verkostossa ovat mukana Tampereen yliopisto, Tampereen teknillinen yliopisto, Helsingin yliopisto, Vaasan yliopisto, Sibelius-Akatemia ja Turun yliopisto paikallisena yhteistyökumppaninaan Seinäjoen ammattikorkeakoulu ja lukuisia muita toimijoita. Korkeakouluverkoston professorien ja tutkimusryhmien työ muodostaa tärkeän osan Seinäjoen yliopistokeskuksen toimintaa. Epanet on esimerkki yliopistojen kolmannen tehtävän, yliopistollisen palvelutehtävän, onnistuneesta toteutuksesta. Epanetissa yliopistojen, ammattikorkeakoulujen, yritysten ja julkisen sektorin innovaa-

tiotoiminnot yhdistyvät tavalla, jota valtion kannattaa tukea.

Epanet-verkoston rahoitus

Epanet-verkoston hankkeiden kokonaisrahoitus vuosina 2001—2008 on 8 760 000 euroa.

Se kootaan pääosin alueellisista rahoituslähteistä. Erityistä huomiota ansaitsee elinkeinoelämän ja kuntien vahva sitoutuminen: Epanet-professuurien rahoittamiseen osallistuu yli 90 yritystä ja kaikki Etelä-Pohjanmaan kunnat.

Opetusministeriö osoitti vuonna 2000 Etelä-Pohjanmaan korkeakouluverkostolle 1,5 miljoonaa markkaa valtion tulevaisuuspaketista. Määräraha ohjattiin Epanet-toimintaan Tampereen ja Vaasan yliopistojen kautta. Tulevaisuuspaketista Epanetiin osoitettu rahoitus on verkoston kokonaisrahoituksesta vain 3,5 %, mutta se on ollut verkoston toteuttamisen kannalta tärkeä.

EU:n rakennerahastot	18 %
Kansallinen EU-vastinraha ja maakunnan kehittämisraha	23 %
Kunnat ja Etelä-Pohjanmaan liiton kuntaraha	22 %
Yritykset	16 %
Etelä-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	11 %
Yliopistot ja Seinäjoen amk	8 %
Muut	2 %

Epanetin tuloksia

Epanet-verkoston toiminta on ollut tuloksellista. Professorit ja heidän tutkijaryhmänsä ovat käynnistäneet lähes 150 kehittämishanketta, joiden tulokset ovat alueen elinkeinoelämän hyödynnettyinä. Erityisesti alueen yhteydet ulkomaiseen tutkimukseen ovat saaneet ennen näkemättömän sysäyksen: tutkimuksellista yhteistyötä on tehty 41 maahan. Puolet näistä kontakteista on suunnautunut EU-alueelle ja puolet sen ulkopuolelle.

Verkoston muodostamiseen koottu alueellinen panostus on kertaantunut professorien ja heidän tutkimusryhmiensä tutkimushankkeissa. Niiden budjetti on ollut yli 8,3 miljoonaa euroa, ja se on hankittu lähinnä kilpailusta tutkimusrahoituksesta.

Epanet-tutkimusverkosto on ollut tuloksellinen myös yliopistojen tutkimustavoitteen kannalta. Verkoston tutkijat ovat jo suorittaneet toistakymmentä jatkotutkintoa. Epanet-verkostossa työskentelee Etelä-Pohjanmaalla 15 professorin ohjauksessa noin 50 tutkijaa, joista 30 suorittaa jatko-opintojaan. Lisäksi muualla Epanet-professorien ohjauksessa on 50 jatko-opiskelijaa. Epanet-professorit ja heidän tutkijaryhmänsä ovat yhdessä tuottaneet yli 500 tieteellistä julkaisua. Suurelle yleisölle tutkimustuloksia on esitelty noin 200 julkaisussa.

Määrärahan perustelut

Epanet-tutkimusverkosto on kiistattomasti osoittanut vaikuttavuutensa jo viiden ensimmäisen

toimintavuotensa aikana. Toiminnan jatkaminen on kaikkien osapuolten kannalta tarkoituksenmukaista. EU:n rakennerahastojen hankerahoitus ja niihin sidoksissa oleva kansallinen raha muodostavat lähes puolet verkoston kokonaisrahoituksesta. Alkavalla rakennerahastokaudella 2007—2013 Etelä-Pohjanmaalle kohdistuva rakennerahoitus tulee supistumaan noin 40 %. Pelkona on, että resurssien vähentyminen kohdistuu myös maakunnan kärkihankkeeksi määritellyyn Epanet-verkostoon.

Epanet-verkosto on vahvistanut yliopistojen tutkimustoimintaa ja kansainvälistä tutkimustietoa monilla soveltavilla ja kansallisesti uusilla tutkimusaloilla. Se on tuntuvasti lisännyt yliopistojen vuorovaikutusta elinkeinoelämän kanssa ja syventänyt yliopistojen ja ammattikorkeakoulujen yhteistyötä. Nämä ovat juuri niitä tiedepoliittisia tavoitteita, joita keskeiset kansalliset työryhmien raportit ja strategiat ovat suosittaneet (OPM:n Korkeakoulujen alueellisen kehittämisen työryhmä 2001, OPM:n aluestrategia 2003—2013, OPM 2002; Koulutus- ja tiedepoliittikan aluestrategia OPM 2003:40).

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta ottaa valtion vuoden 2007 talousarvioon momentille 29.50.21 lisäyksenä 400 000 euroa Epanet-tutkimusverkoston toimintaan Etelä-Pohjanmaalla.

Helsingissä 22 päivänä syyskuuta 2006

Paula Risikko /kok
Raimo Vistbacka /ps

Petri Salo /kok
Susanna Haapoja /kesk